

ירושלים, כ"ח באלול תשס"ח

28 בספטמבר 2008

חוזר מס' ח-06-2239

(10101.doc)

לכבוד התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי

הנדון: בקרות ונהלים לגבי הגילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי

(ניהול בנקאי תקין, הוראה מס' 309)

מבוא

1. בחוזר מס' ח-06-2175 מיום 5.12.05 פורטו ההוראות המתייחסות ליישום דרישות סעיף 404 של ה-SOX Act (להלן – סעיף 404) בתאגיד בנקאי ובחוזר מס' ח-06-2223 מיום 20.1.08 פורטו ההוראות המתייחסות ליישום סעיף 404 בחברת כרטיסי אשראי (להלן – חכ"א).
2. בחוזרים האמורים צוין, בין היתר, כי:
 - א. דרישות סעיף 404 יחולו החל מהדוחות הכספיים השנתיים של תאגידים בנקאיים וחכ"א ליום 31.12.08.
 - ב. תקנות רשות ניירות ערך בארה"ב¹, להלן ה-SEC, אשר נועדו ליישם את דרישות סעיף 404, מתקנות גם את נוסח ההצהרה לפי סעיף 302 ל-SOX Act. לפיכך, בעתיד תועבר בנפרד התייחסותנו לתיקון נוסח ההצהרה ולתיקון מתכונת הגילוי בדוח של תאגיד בנקאי וחכ"א, בשל תיקון נוסח ההצהרה האמורה.
 - ג. תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי יישמו את דרישות סעיף 404 של ה-SOX Act, וכן את ההוראות של רשות ניירות ערך בארה"ב שפורסמו מכוחו.
3. לאור האמור, ובהתבסס על סקירת ההוראות המתייחסות בארה"ב (SEC, PCAOB)² נוצר צורך לקבוע הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה אשר תשלב את החוזרים האמורים בהוראות ניהול בנקאי תקין, ותפרט את הוראות הביצוע הנדרשות מהנהלות של תאגידים בנקאיים וחכ"א לצורך יישום סעיפים 302 ו-404 של ה-SOX Act. יש ליישם את ההוראה בהתאם להוראות, ההנחיות וההבהרות החלות בארה"ב.

¹ The Securities and Exchange Commission

² The Public Company Accounting Oversight Board

4. לאחר התייעצות בוועדת הקשר של לשכת רואי חשבון בישראל עם המפקח על הבנקים ובוועדה המייעצת בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות, ובאישור הנגיד, קבעתי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 309 בדבר "בקורות ונהלים לגבי הגילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי", כמפורט להלן.

עיקרי ההוראה

בקורות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי – הוראות ביצוע

5. התאגידים הבנקאיים נדרשים לקיים בקורות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי (סעיף 3 להוראה).

6. הנהלת התאגיד הבנקאי צריכה להעריך את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי לסוף כל רבעון (סעיף 4 להוראה).

7. הנהלת התאגיד הבנקאי צריכה להעריך את הבקרה הפנימית של התאגיד הבנקאי על דיווח כספי לתום כל שנה (סעיף 5 להוראה).

8. הנהלת התאגיד הבנקאי צריכה להעריך שינויים בבקרה הפנימית של התאגיד הבנקאי שאירעו בכל רבעון ושיש להם השפעה מהותית או שצפויה להיות להם השפעה מהותית על הבקרה הפנימית של התאגיד הבנקאי על דיווח כספי (סעיף 6 להוראה).

דברי הסבר

הוראות הביצוע מבוססות על תרגום Rule 15d-15 - Controls and Procedures של ה-SEC (להלן - כלל 15d-15) בהתאמות המתחייבות.

הגדרות

9. סעיף 2 להוראה כולל את ההגדרות הבאות:

א. המונח "בקרה פנימית על דיווח כספי" המופיע כיום בעמודים 630-6-6.1 ובעמודים 691B-6-6.1 בהוראות הדיווח לציבור, לאחר התאמות בתרגום הקיים והוספת התייחסות להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

ב. המונח "בקורות ונהלים לגבי הגילוי" כפי שהוא מופיע כיום בעמוד 630-6 ובעמוד 691B-6 בהוראות הדיווח לציבור.

ג. הגדרות מעודכנות של המונחים "חולשה מהותית" ו"ליקוי משמעותי" כפי שהן מופיעות בהוראות ה-SEC (סעיף (4) 210.1-02 ל- Regulation S-X בדבר "Definitions of terms" (" used in Regulation S-X).

דברי הסבר

א. "בקרה פנימית על דיווח כספי" - הגדרת המונח "בקרה פנימית על דיווח כספי" הקיימת בהוראות הדיווח לציבור תואמת להגדרה בכלל 15d-15, אך נדרשות התאמות בתרגום והתייחסות להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו כמפורט להלן:

- (1) נוסח ההגדרה של המונח "בקרה פנימית על דיווח כספי" הקיים בהוראותינו עודכן כך שיתאים להגדרה הקיימת בהוראות ה-SEC.
- (2) נוספה למונח "בקרה פנימית על דיווח כספי" התייחסות להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. כלומר לפסקאות העוסקות ב"הכנת הדוחות הכספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים..." נוסף המשפט "ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו". זאת בעקביות לאמור בדוח רואה החשבון המבקר – דוחות כספיים שנתיים, כי "כמו כן, לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו".
- ב. "בקרות ונהלים לגבי הגילוי" - הגדרת המונח "בקרות ונהלים לגבי הגילוי" בהוראות הדיווח לציבור תואמת להגדרה המופיעה בהוראות ה- SEC (סעיף קטן (e) של כלל 15d-15), ולפיכך אין צורך בעדכון ההגדרה בהוראות ניהול בנקאי תקין.
- ג. "חולשה מהותית" ו"ליקוי משמעותי".
- (1) הגדרות המונחים "נושאים בני דיווח"³ ו"חולשה מהותית בבקרה הפנימית" בהוראות הדיווח לציבור מבוססות על תקן ביקורת SAS 60, שחוזר ה-SEC בדבר " Final Rule: Management's Reports on Internal Control Over Financial Reporting and Certification of Disclosure in Exchange Act Periodic Reports " מיום 14.8.03 מפנה אליו.
- (2) במהלך שנת 2007 שונו על ידי ה-SEC ההגדרות של המונחים "חולשה מהותית" ו"ליקוי משמעותי" ולפיכך נכללו בהוראה ההגדרות המעודכנות.

תחילה

10. הוראה זו תחול החל מהדוחות הכספיים השנתיים של תאגידי בנקאים וחכ"א ליום 31.12.08 ואילך.
11. תאגיד בנקאי ו/או חכ"א המתקשים ביישום הוראה זו יפנו אל סגן המפקח על הבנקים, מר אור סופר.

עדכון הקובץ

12. מצ"ב דפי העדכון לקובץ הוראות ניהול בנקאי תקין. להלן הוראות העדכון:

להוציא עמוד	להכניס עמוד
300-2-4 [32] (4/08)	300-2-4 [33] (9/08)
-	309-1-2 [1] (9/08)

בכבוד רב,

רוני חזקיהו

המפקח על הבנקים

³ המונח "נושאים בני דיווח" הינו בעל משמעות זהה למונח "ליקוי משמעותי".